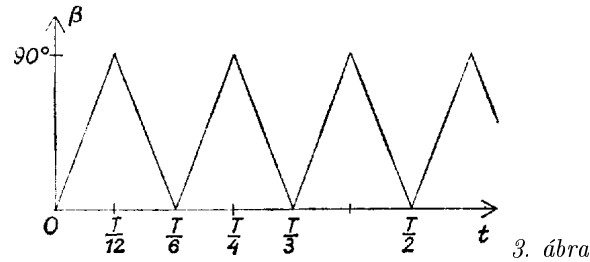

Legyen most α hegyesszög, $\alpha^* = M^*ON \sphericalangle = 180^\circ - \alpha$, a C, D, U, V pontoknak megfelelő pontok C^*, D^*, U^*, V^* . Ekkor OM^*, C^*, D^* és V^* az OM, C, D, V tükörképe az O -n átmenő, ON -re merőleges t egyenesre (2. ábra). Másrészt, mivel az OM^* egyenes OM -ből ON -re való tükrözéssel is kapható, így U^* az U tükörképe ON -re, s ezzel együtt AU^* is AU tükörképe ON -re. Ekkor azonban AU és AU^* az ON -re A -ban állított merőlegesre is tükrösek, ha pedig egy ezzel párhuzamos tengelyre (pl. t -re) tükrözzük AU^* -t, AU -val párhuzamos egyenest kapunk. Így a β^* szöget t -re tükrözve egyik szára CV -be megy át, a másik párhuzamos lesz AU -val, tehát a tükörkép egyállású β -val, s így $\beta^* = \beta$; ezt akartuk belátni.

3. ábra

III. A β változásának grafikus ábrázolásához tudjuk, hogy OM az O körül állandó szögsebességgel forog, így α – és vele $\beta = 3\alpha$ is – a t idővel arányos, a kérdéses szög nagyságát ábrázoló grafikon első, a körülfordulás első 12-ed részéhez tartozó szakasza egyenes. Ennélfogva a 2. és 3. szakaszban $\beta = 180^\circ - 3\alpha$, ill. $\beta = 3\alpha - 180^\circ$ értékét is egyenesszakasz ábrázolja. Jelöljük OM teljes körülfordulásának az idejét T -vel. A teljes grafikont ezek után úgy kapjuk, hogy a $t = 0$ -tól $t = T/4$ -ig terjedő szakaszt a $t = T/4$ egyenesen tükrözzük, majd az így adódott ábrát $T/2$ szakasszal eltolva a $(T/2, T)$ számköz fölélt megismételjük (3. ábra).

Major Péter (Budapest, Fazekas M. Gyak. Gimn., II. o. t.)